

ПРЕДГОВОР

Драги колеги,

В ръцете ви е сборникът от доклади на 42. Пролетна конференция на Съюза на математиците в България (СМБ), която се провежда от 2 до 6 април 2013 г. в Боровец, и то – преди започването ѝ! Това традиционно за българската математическа общност събитие е уникално в световен контекст, защото на него се срещат учени и ученици, преподаватели в университети и училища, представители на образователни институции от регионален и национален мащаб – хора, защитаващи каузата на математиката (а заедно с нея и на информатиката) като наука и като важен елемент от образованието и общата култура на гражданите на едно развито общество. За това събитие не е рядкост:

- беловласи професори да слушат с внимание последните резултати на участниците в Ученическата секция и да им дават ценни напътствия в каква посока да продължат изследванията си;
- майстори в областта на историята на математиката да разкрият нови страни от живота на известни математици (български и чуждестранни);
- колеги, които не са се виждали от студентските години, да обсъждат нови задачи върху салфетка по време на официалната вечеря;
- издатели на специализирана литература да представят най-новите творби за любители на математиката, а дори и за тези, които „мислят, че не я обичат“.

Но най-хубавото е, че именно на тази традиционна конференция, човек може не само да свери „професионалния“ си часовник със световни постижения, но и да разбере какво правят *съседите му по стая*. . . по институт, университет, училище. . .

Научната програма на 42. Пролетна конференция на СМБ следва традицията. На това издание се пада честта да отбележи 100 години от рождението на академик Любомир Илиев, строителят на съвременния Съюз на математиците в България и дългогодишен негов председател – това е темата на юбилейния доклад на акад. Благовест Сендов, а проф. Петър Русев ще представи юбиляра като световно известен учен в областта на комплексния анализ. Други годишнини, които отбелязваме, са 100 години от рождението на Пол Ердьош (представен от проф. Иван Ланджев), а също така на други видни представители на СМБ (80 години от рождението на доц. Геро Геров, представен от проф. Сава Гроздев, 70 години от рождението на акад. Петър Кендеров, представен от неговия ученик чл.-кор. Юлиан Ревалски, 70 години от рождението на чл.-кор. Генчо Скордев, представен от неговите състуденти акад. Петър Кендеров и проф. Стоян Недев).

Тези доклади не са изброяване на дати и факти – те са едно вълнуващо споделяне за хора, оставили трайни спомени у колеги, ученици и приятели със свои изключителни качества, които си заслужава да стигнат до повече читатели.

За съжаление през изминалата година нашата общност се раздели с акад. Стефан Додунеков, с чийто избор за Председател на БАН се свързваха големи надежди за българската наука като цяло. За неговия живот и дейност ще прочетем в проникновения материал на неговите сътрудници и приятели Петър Кендеров, Иван Ланджев и Андрей Андреев.

Мисли за друг, предан на математическото образование наш колега, който ни напусна през 2012 г. – проф. Иван Ганчев, ще намерим в доклада на проф. Здравко Лалчев и доц. Маргарита Върбанова.

В чест на *Международна година на статистиката* ще намерим интересни факти и идеи в пленарния доклад на проф. Николай Янев.

Специално внимание заслужават и докладите по покана на Програмния комитет – новоизбраният академик Веселин Дренски ще говори на тема *Диференцирания в полиномни алгебри*; Георги Димков ще се спре на интригуващи факти и въпроси около съперничеството между Нобел и Митаг-Лефлер; доц. Нели Димитрова ще разкрие как един фрактал със загадъчно име *King's dream* може да отговори на мечтите на учениците за по-интересно учебно съдържание по математика; доц. Елиза Стефанова *ще отвори вратите* на нови виртуални светове за професионално израстване; доц. Павел Бойчев ще разкрие връзката между „смятането на пръсти“ и това, което обикновено разбираме под „дигитална математика“; Мадлен Христова ще ни представи националните стандарти за оценяване постиженията на учениците по математика.

Оригиналните научни съобщения имат традиционната за конференцията подредба: **А** – математически структури, **Б** – математическо моделиране и информатика, **В** – образование по математика и информатика.

Очакват се интересни дискусии, чиито водещи са представили тезисите си като храна за предварителен размисъл: *Какво да бъде образованието по стохастика? Какво е състоянието и какви перспективите на студентските олимпиади по математика? Какви са проблемите и перспективите пред училищната информатика? Какви са първите впечатления и изводи от Националната студентска олимпиада по компютърна математика „Акад. Стефан Додунев“? Какви са поуките от традиционните Коледни и Великденски математически състезания и ролята им за популяризирането на математиката сред учениците?*

Експертите от МОМН Силвия Кънчева, Снежинка Матакиева ще представят Концепция на новите учебни програми за ЗП и ПП по математика, информатика и информационни технологии.

На специална сесия ще бъдат изложени основните идеи и цели на европейските образователни проекти *MaSciL – математика и природни науки за цял живот*, *Le-Math – Изучаване на математиката с нови средства за комуникация* и *weSPOT: Съвременен подход за обучение в природните дисциплини*.

Накрая (но не и последно по важност) искам да спомена едно съпътстващо събитие, на което станах кръстник – *Математически пърформанс*. Дали това е социална игра или образователна технология ще разберете от водещите – Тони Чехларова и Евгения Сендова.

Членовете на Програмния комитет заслужават огромна благодарност за работата си по подготовката на конференцията. Особено важна е ролята на техническия секретар г-жа Красимира Карабашева, чиято всеотдайност, опит и енергия са решаващи при подготовката и провеждането на такова събитие.

Голяма благодарност и за редакторския екип в състав: проф. Петър Русев (отговорен редактор), акад. Петър Попиванов (секция А), гл.ас. Емил Келеведжиев (секция Б) и доц. Евгения Сендова (секция В).

Специални благодарности на Югозападния университет „Неофит Рилски“ в Благоевград в лицето на неговия Ректор, проф. д-н Иван Мирчев за отпечатване Сборника с доклади на конференцията.

Професионалното техническо оформяне на тома е дело на Татяна Пархоменко и Борка Паракозова, за което всички им дължим признание.

Радослав Павлов,
Председател на Програмния комитет
на 42. Пролетна конференция на СМБ